

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 526/2021-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Milanom Slobodníkom, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/34/2021 z 5. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou elektronicky doručenu ústavnému súdu 22. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutého uznesenia vyplýva nasledovný stav veci:

3. Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vedenom pod sp. zn. 10C 27/2018 rozsudkom z 24. septembra 2020 vyporiadal bezpodielové vlastníctvo manželov a priznal žalobkyni proti sťažovateľke ako právnej nástupkyňi zomrelého účastníka konania náhradu trov konania.

4. Sťažovateľka, nesúhlasiac s II. výrokom o trovách konania, podala v tejto časti odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ho potvrdil a priznal žalobkyni voči sťažovateľke aj náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení k odvolacím námietkam s poukazom na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uviedol, že žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, jej žalobe okresný súd vyhovel v plnom rozsahu. Argumentáciu sťažovateľky o tom, že konanie nevyvolala ani mu nemohla zabrániť a v konaní vystupovala hospodárne, odmietol s tým, že sťažovateľka v priebehu celého konania so žalobou nesúhlasila,

proti navrhnutému vypořádaniu namietala už pri prvom úkone, v priebehu konania na ňom opakovane zotrvala až do vyhlásenia rozsudku a nárokovala si v konaní vyplatenie náhrady vo výške 1/6 trhovej ceny bytu v čase vypořádania BSM. So žalobkyňou uvádzanou trhovou cenou nesúhlasila, čo vyústilo do potreby znaleckého posudku. K aplikácii § 257 CSP krajský súd uviedol, že je už z doslovného znenia zrejmá jeho výnimočná povaha s prihliadnutím na zvláštnosti jednotlivého prípadu pre účely odstránenia neprimeranej tvrdosti. Krajský súd uviedol, že pri rozhodovaní okrem iného prihliada na okolnosti, ktoré viedli stranu k uplatneniu práva na súde, a postoj strán v konaní. V tejto súvislosti zdôraznil, že sťažovateľka v priebehu celého konania aj po vykonaní dokazovania vo veci trvala na nesúhlase s nevyplatením vyrovnacieho podielu. Krajský súd uzavrel, že nezistil relevantné dôvody na aplikáciu § 257 CSP, a takéto skutočnosti nevyšli najavo ani v odvolacom konaní. Uznesenie odvolacieho súdu napadnuté touto ústavnou sťažnosťou nadobudlo právoplatnosť 22. apríla 2021.

II.

Sťažnostná argumentácia

5. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou namieta, že v prejednávanej veci boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania úspešnej žalobkyňi, pretože išlo o konanie, ktoré sťažovateľka nijako nezavinila, keď do konania vstúpila ako dedička po nebohom otcovi už v štádiu konania, keď sa strany sporu o mimosúdnu dohodu ani nepokúšali. Uviedla, že v konaní bola uplatnená disparita pri vypořádaní BSM v takom rozsahu, že do dedičstva po nebohom otcovi nepripadol už žiaden majetok, keďže bol spoluvlastnícky podiel na vypořádavanom byte jeho jediným majetkom, preto sťažovateľka ako zákonná dedička s nárokom na 1/3 majetku po poručiťovi nezískala žiaden majetok. Sťažovateľka uviedla, že vo veci boli vykonané dve pojednávania, a postup súdu v tejto veci nijako nezdržiavala ani nesťažovala. S nebohým otcom neudržiavala žiaden kontakt a rozsudok okresného súdu v časti vypořádania majetku nenapadla odvolaním. Za týchto okolností považuje uloženú povinnosť nahradiť trovy konania v sume cca 2 500 eur za rozpornú s čl. 2 CSP. Za spravodlivé sťažovateľka považuje v danej veci uplatnenie § 257 CSP tak, aby si strany sporu znášali svoje trovy konania sami, najmä s poukazom na to, že žalobkyňa sa stala výlučnou vlastníčkou bytu, ktorý pôvodne patrilo do BSM bez povinnosti vyplatiť akékoľvek náhrady prípadným dedičom. Napadnuté uznesenie krajského súdu, ktoré tieto dôvody nepovažovalo za relevantné, sťažovateľka hodnotí ako hrubo rozporné so základnými zásadami civilného procesu s ústavne relevantnou intenzitou rozporu s jej právom na spravodlivé súdne konanie, súdnu ochranu a ochranu majetku.

III.

Predbežné prerokovanie sťažnosti

6. Podstatou sťažnosti je namietané nesprávne právne posúdenie existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, v dôsledku ktorého nebol vo veci sťažovateľky aplikovaný § 257 CSP, ktorý podľa jej názoru aplikovaný mal byť.

7. V úvode ústavný súd musí zdôrazniť, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie.

8. Z uvedeného konštantného východiska vyplýva, že ústavný súd nie je oprávnený nahrádzať posúdenie existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa vykonané všeobecnými súdmi svojím vlastným uvážením. Ústavný súd svoj prieskum zameriava výlučne na zlučiteľnosť aplikácie dotknutých právnych noriem so základnými právami sťažovateľky, a to najmä s dôrazom na elimináciu svojvôle či arbitrárnosti rozhodovania.

9. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že nezistil taký výklad a aplikáciu relevantných právnych ustanovení, ktorých účinky by boli potenciálne nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľky, pretože považuje všeobecným súdom poskytnutú odpoveď na námietku sťažovateľky o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa (uvedenú v bode 3 tohto uznesenia) za ústavne akceptovateľnú. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia sú zrejmé myšlienkové procesy, ktoré krajský súd k rozhodnutiu viedli, vychádzajúce z konštantnej judikatúry všeobecných súdov, na ktorú krajský súd poukazuje. Vyvedené závery nemožno považovať za odporujúce procesnoprávnej úprave ani za nelogické, pretože sú vystavané na relevantných skutkových okolnostiach veci. Nejde teda o taký exces, ktorý by si vyžadoval zásah zo strany ústavného súdu.

10. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označenými právami sťažovateľky nezistil takú príčinnú súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu